

Ansgar Teologiske Høgskole

- Avsender: Ansgar Teologiske Høgskole
- Høringsinstans: Forsknings- og undervisningsinstitusjoner
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er positivt at departementet legger opp til en felles og helhetlig lov om tros- og livssynssamfunn

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

§ 1 kunne med fordel hatt følgende tillegg: ... "på lik linje" for å understreke likhetsprinsippet fra Grunnlovens § 16.

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

§ 1 kan med fordel gjøre avgrensninger i forhold til hvilke organisasjoner og grupper som ikke kvalifiserer til tilskudd etter loven, jfr. Stålfettutvalgets forslag.

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ [2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er positivt at forrangsbestemmelsen for Den norske kirke oppheves. ATH støtter imidlertid ikke forslaget om å sette et alderskrav på 15 år for å motta tilskudd. Barn og unge under 15 år er en fullverdig og viktig del av trossamfunn. Barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn bør videreføres. Det er også viktig at tros- og livssynssamfunn får lik rett til opplysninger om medlemmers barn.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Antallskravet bør være så lavt som mulig, ikke høyere enn 100 medlemmer, og uten alderskrav. Lovens formål er å understøtte tros- og livssynssamfunnene, ikke å redusere antall samfunn som kan få tilskudd. Hvis forslaget om 500 medlemmer blir vedtatt svekkes tilskuddsmuligheten for innvandrermenigheter, nye menigheter/trossamfunn med mange barn, og mange frikirkemenigheter.

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dersom det settes krav om 500 medlemmer er det viktig at det åpnes for at likeartede samfunn kan søke om å bli registrert i fellesskap.

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dersom antallskravet settes til 500 er det viktig at antallskravet kan fravikes. Primært bør allikevel antallskravet settes langt lavere for å sikre likebehandling og for å understøtte trossamfunn uavhengig av størrelse og medlemmenes alder.

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Statlig tilskudd vil innebære en forenkling, og er positivt. Likebehandling er imidlertid en nøkkel her: hvis staten overtar kommunenes finansieringsansvar, bør det skje både for Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn. Hvis Den norske kirke fortsatt skal finansieres både av stat og kommune, bør det samme være tilfelle for andre tros- og livssynssamfunn.

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Tilskudd bør beregnes etter alle medlemmer, uavhengig av alder. Barn av medlemmer må regnes som medlemmer eller tilhørige. Forrangsbestemmelsen bør fjernes.</i>

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Likebehandling er det viktigste prinsippet her. Medlemmer av tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke har den samme skattebyrde som medlemmer av Den norske kirke og bidrar like mye til finansieringen av Den norske kirke og øvrige tros- og livssynssamfunn. Satsen for tilskudd bør derfor beregnes og tilfalle tros- og livssynssamfunnene likt på bakgrunn av medlemstall. Derfor bør det ikke innføres en ordning som ikke tar med medlemstall for Den norske kirke som faktor i beregningen. Staten bør ikke etablere ordninger som medfører at et tros – eller livssyns-samfunn får mer tilskudd pr medlem enn andre (unntatt de tjenester som Den norske kirke utfører for alle på vegne av det offentlige).</i>

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Det bør gjøres en særskilt vurdering av hvilke kirkebygg som ikke skal inngå i tilskuddsgrunnlaget, og dette bør også omfatte andre trossamfunns bygg. Det er altså ikke slik at alle kirkebygg før 1900 bør unntas reguleringsgrunnlaget, det bør være kirkebygg som er særskilt</i>

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Denne ordningen bør videreføres.

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det bør gjøres tydelig og transparent hvilke utgifter for Den norske kirke som ikke skal inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn. Den foreslåtte paragrafen er for vag, og åpner for skjønnsmessig vurdering. Stålfettutvalget var opptatt av at flest mulig tilskudd til Den norske kirke også skulle komme andre tros- og livssynssamfunn til gode, og denne intensjonen støtter vi. Utgifter til valg i Den norske kirke bør ikke unntas tilskuddsgrunnlaget. Andre trossamfunn holder også valg. Andre tros- og livssynssamfunn ønsker også å være landsdekkende. Prinsippet bør være mest mulig likebehandling.

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

En slik bestemmelse vil være vanskelig å gjennomføre. Det bør kun være en begrensning når tros- og livssynssamfunn nektes tilskudd: hvis de bryter norsk lov.

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Disse bestemmelsene bør være så få som mulig, slik at Den norske kirke har frihet til å gjøre sine egne bestemmelser.

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig

☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
☒ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Her vil det måtte veie tungt hva Den norske kirke selv mener. Statlig finansiering kan suppleres ved at kommunene har ansvar for finansiering av kirkebygg og gravplasser.

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)
forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ Enig
☒ Uenig

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Primært ønskes borgerlig vigsel for alle, sekundært at vigselsretten for støtteberettigede tros- og livssynssamfunn videreføres.

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)
forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

- ☐ Enig
☒ Uenig

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det bør være kommunene som har ansvar for gravplassdrift og forvaltning. Denne kan imidlertid utføres av Den norske kirke etter avtale med kommunen.

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Se kommentar ovenfor.

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommentarer

Den nye trossamfunnsloven bør ha likebehandling som sitt viktigste premiss, j.fr. Grunnlovens § 16 og Stålnettutvalgets uttalelse om at menneskerettigheter og likebehandling bør veie tyngre enn tradisjoner og Den norske kirkes særstilling ved fremtidig lovgivning. En slik tenkning om likebehandling kommer ikke så godt frem i høringsnotatet, det virker mer opptatt av å bevare Den norske kirkes særskilte stilling. En lov for fremtiden må legge til rette for at staten behandler alle borgere likt uavhengig av religiøs og livssynsmessig tilhørighet, og at tilskuddene i trossamfunnsloven gis Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn "på lik linje". Det er fullt mulig å videreføre en trossamfunnslov som gir gode vilkår både for Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn.